

Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați
Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie
Departamentul de Teologie
Str. Domnească nr. 111, 800201, GALAȚI, ROMÂNIA
Tel.: (+4) 0336 13 01 94; Fax: (+4) 0236 47 21 01
E-mail: secretar.ift@ugal.ro, Webpage: www.fift.ugal.ro

ANEXA nr. 3 la metodologie

FIȘA DISCIPLINEI:
I.B.O.R.

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Dunărea de Jos" Galați
1.2 Facultatea / Departamentul	Istorie, Filosofie și Teologie / Teologie Ortodoxă
1.3 Catedra	Departamentul de Teologie
1.4 Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5 Ciclul de studii	Licenta
1.6 Programul de studii/Calificarea	Artă Sacră Ocupații conform COR: Artist plastic – 265102; Pictor – 265106; Restaurator tablouri – 265110; Art director – 216609; Evaluator bunuri culturale – 241267; Restaurator de opere de artă și monumente istorice (studii superioare) – 262104.

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ISTORIA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE de la începuturi până în sec XV				
2.2 Titularul activităților de curs					
2.3 Titularul activităților de seminar					
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	V
				2.7 Regimul disciplinei	OP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					4
Examinări					4
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	55				
3.9 Total ore pe semestru	111				
3.10 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
-------------------	---

4.2 de competențe	•
-------------------	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Se vor prezenta cursuri în power-point
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C 1. Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit tolerant. Însușirea corectă a Revelației divine și a creștinismului, ca mod de viață, în care omul este invitat, prin Iisus Hristos, să redevină partenerul de dialog în iubire a lui Dumnezeu</p> <p>C2. Proiectarea curriculară, cu respectarea adevărilor de credință, conform textelor sacre și marturisirilor de credință proprie, și a criteriilor și principiilor psihopedagogice. Enunțarea corectă a învățăturii Bisericii și a mijloacelor de transmitere a acestora copiilor</p> <p>C 3. Identificarea și analiza contextului cultural, religios și istoric în comunități și organizații. Abilitatea de a transfera învățătura de credință, în manifestarea comportamentală a elevilor</p> <p>C4. Identificarea, definirea și analiza limbajului artistic, specific artelor sacre, în particular picturii .</p> <p>C 5. Utilizarea tehnicilor și a tehnologiilor specifice pentru transpunerea în material a proiectului artistic ca caracter sacru în domeniul picturii: tehnici tradiționale, tehnici moderne.</p> <p>C 6. Descrierea și realizarea proiectului artistic în domeniul menționat.</p> <p>C. 7 Analiza, examinarea și raportarea la dogma creștină, la cultura sacra.</p> <p>C. 8. Elaborarea și experimentarea unor proiecte personale creative, de conservare și restaurare în domeniul artei sacre.</p> <p>C. 9. Gestionarea informației și formarea abilităților de comunicare artistico-plastică specifice</p>
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Exersarea strategiilor de activitate didactică pentru prezentarea conținuturilor de istorie a Bisericii Ortodoxe Române eficient și responsabil, în așa fel încât istoria să fie percepută ca invitație la parteneriat de iubire cu Dumnezeu și nu simplă însușire de date și evenimente. :Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup: dezvoltarea capacităților empatică de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii de echipă. Realizarea de distincții între rezultatele muncii didactice pe termen scurt, mediu și lung : conștientizarea motivațiilor intrinseci și extrinseci ale învățării continue, integrarea strategiilor de predare-învățare-evaluare, în contextul procesului evolutiv de desăvârșire a caracterului și conturare a persoanei umane – chip spre asemănare cu Dumnezeu. • Aplicarea unor strategii de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și valorilor creștine și de etică profesională. • Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei. • Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și a tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.
	•

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea vieții creștine în spațiul românesc, de la primele manifestări, ale modului de viață descoperit de Hristos și până astăzi
7.2 Obiectivele specifice	<p>Familiarizarea cu realitățile creștine primare și formele de pătrundere ale creștinismului pe teritoriul românesc; se va urmări dezvoltarea și manifestarea creștină în spațiul carpato-danubiano-pontic, din epoca străromână și până la întemeierea mitropoliilor în cele trei state feudale: Moldova, Tara Românească și Transilvania.</p> <p>Cunoașterea și folosirea metodelor de cercetare istorică generală și cu privire specială spre cea ecleziastică.</p> <p>Cunoașterea rolului religios-moral pe care Biserica Ortodoxă Română l-a avut, încă de la pătrunderea creștinismului pe teritoriul românesc și până la întemeierea mitropoliilor.</p> <p>Cunoașterea legăturile creștinismului românesc cu alte comunități creștine vecine dar și cu cele din lumea bizantină, până în secolul al XIV-lea</p> <p>Cunoașterea rolului cultural al creștinismului românesc – contribuția bisericii din Dobrogea la îmbogățirea spiritualității Răsăritene.</p> <p>Cultivarea valorilor creștine și formarea unor aptitudini didactice și pastorale, în sufletele viitorilor profesori de religie.</p> <p>Cultivarea interesului pentru studiul istoriei ecleziastice, atât pentru reevaluarea evenimentelor și faptelor trecute, cât și pentru surprinderea particularităților specifice, în vederea păstrării identității în concenul UE.</p> <p>cunoașterea, explicarea și interpretarea limbajului artistic, specific artei sacre-pictură și artă monumentală</p> <ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea, folosirilor, explicarea și interpretarea tehnicilor și tehnologiilor specifice atât pentru punerea lor în practică, cât și pentru inițierea unor noi proiecte artistice cu caracter sacru în domeniul picturii (tehnici tradiționale și tehnici moderne). -cunoașterea, înțelegerea și interpretarea exemplului marilor personalități artistice religioase ce au marcat viața bisericească. - capacitatea de a media împăcarea dintre oameni, după exemplul marilor misionari ai păcii -valorificarea cunoștințelor în diverse referate, conferințe, simpozioane - capacitatea de a surprinde, înțelege, interpreta și aplica corect dogma creștină la cultura sacră - capacitatea de a elabora și realiza unele proiecte specifice, atât în domeniul picturii religioase cât și în conservarea, restaurarea obiectelor din domeniul artei sacre. - capacitatea de a gestiona conținuturile artei sacre și a comunica particularitățile specifice.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în IBOR	prelegerea, conversația euristică, explicația, demonstrația, problematizarea, studiul de caz, comparația	Se va prezenta cursul
2. Istoria Bisericii Ortodoxe Române – memoria vie a creștinismului românesc –	prelegerea, conversația euristică, explicația, demonstrația, problematizarea,	Se va prezenta cursul
3. Perioada întâia (secolele II-VI) Începuturile vieții creștine pe teritoriul românesc -	studiul de caz, brainstorming-ul	Se va prezenta cursul
4. Mărturii lingvistice privind originea și vechimea creștinismului la români	Comparația	Se va prezenta cursul
5. Martiri creștini în ținuturile dunărene la începutul secolului al IV-lea	prelegerea, conversația euristică, explicația, demonstrația, problematizarea,	Se va prezenta cursul
6. Mărturii arheologice despre răspândirea creștinismului în nordul Dunării în secolul al IV-lea	Prelegerea, studiul de caz, brainstorming-ul	Se va prezenta cursul

7. Creștinismul daco-roman în nordul Dunării în sec. IV. Mărturii literar și istorice	prelegerea, conversația euristica, explicația, demonstrația, problematizarea,	Se va prezenta cursul
8. Episcopia Tomisului -	Prelegerea, studiul de caz, brainstorming-ul	Se va prezenta cursul
9. Creștinismul daco-roman în secolul al VI-lea. Arhiepiscopia Justiniana Prima	Prelegerea, demonstrația, comparația	Se va prezenta cursul
10. Episcopia Cumană și încreștinările popoarelor slave	prelegerea, conversația euristica, explicația, demonstrația, problematizarea,	Se va prezenta cursul
11. Țaratul Vlaho- Bulgar	Prelegerea, studiul de caz, brainstorming-ul comparația	Se va prezenta cursul
12. Începuturile mitropoliei Ungro-Vlahiei	prelegerea, conversația euristica, explicația, demonstrația, problematizarea,	
13. Începuturile mitropoliei Moldovei	prelegerea, conversația euristica, explicația, demonstrația, problematizarea,	
14. Episcopii în Transilvania. Începuturile Mitropoliei	prelegerea, conversația euristica, explicația, demonstrația, problematizarea,	
<p>Bibliografie PĂCURARIU, preot prof. dr. Mircea, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române</i>, București, 1991, 1994; Idem, <i>Theophilus Gothiae, episcop în Crimeea ori la Dunărea de Jos ?</i>, în <i>Studii teologice (se va prescurta ST)</i>, seria a II-a, anul XXXIX, nr. 5, București, 1987, p. 72-81; <i>Începuturile Mitropoliei Transilvaniei</i>, București, 1980, S.B. Dașkov, <i>Împărați bizantini</i>, București, 1999 Academia Română, secția de științe istorice și arheologice, <i>Istoria românilor</i>, vol. II, București, 2001</p> <p>Prof. Dr. Emilian Popescu <i>Originile apostolice ale creștinismului românesc</i>, în <i>Priveghind și lucrând pentru mântuire</i>, volum editat la aniversarea a 10 ani de arhipăstorire a Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Daniel al Moldovei și Bucovinei (1 iulie 1990 – 1 iulie 2000), Iași, 2000</p> <p>Idem, <i>Izvoarele apostolice ale creștinismului românesc: Sfântul Apostol Andrei și Tomisul</i>, în <i>Studii Teologice</i>, seria a II-a, anul XLVI, nr. 1-3, ian. iun. 1994, p. 80-88.</p> <p>Idem, <i>Bretanio și Gherontius(Terentius) Două mari personalități ale Tomisului în secolul al IV-lea</i>, în <i>Studii Teologice</i>, seria a II-a, anul XL, 1982, p. 117-162.</p> <p>Idem, <i>Monahismul timpuriu pe teritoriul României</i>, în <i>Analele științifice ale Universității Al.I.Cuza, din Iași, Teologie</i>, tomul I , 1992, p.95-110.</p> <p>Idem, <i>Sfântul Apostol Filip – misionar pe pământul românesc</i>, în <i>Logos – volum omagial Valeriu Anania</i>, Cluj, 2001, p.386-398.</p> <p>Pr. Ionel Ene, <i>Patriarhul Fotie al Constantinopolului</i>, ed. Episcopiei Buzăului, Buzău, 2003</p> <p>Pr. Nicolae Dănilă, <i>Martyrologium Daco-romanum</i>, în rev. <i>Verbum</i>, anii VI-VII (1995-1996), nr. 7</p> <p>Vasile Pârvan, <i>Contribuții epigrafice în istoria creștinismului daco-roman</i>, București, 1911.</p> <p>N. Șerbănescu, <i>Pătrunderea și dezvoltarea creștinismului în Scythia Minor</i>, în vol. <i>De la Dunăre la Mare</i>, Galați, 1979</p> <p>Nelu Zugravu, <i>Apostolatul Sfântului Filip în Scythia</i>, în <i>Timpul istoriei...</i> București, 1992, p. 192-202</p> <p>Pr. Prof. Dr. I. Rămureanu, <i>Mișcarea audienilor în Dacia Pontică și nord-dunăreană, (sec. IV-V)</i>, în BOR, nr. 9-10 , 1978.</p> <p>GOROVEI S. Ștefan, <i>Întemeierea Mitropoliei Moldovei în contextul relațiilor moldo-bizantine</i>, în <i>MMS</i>, LXIX, 1993, nr. 8-10, p. 28-52.</p> <p>SOLOMON Viaceslav, <i>Stat și Biserică în Moldova până la mijlocul secolului al XV-lea</i>, Iași, 1994.</p> <p>THEODORESCU Răzvan, <i>Bizanț, Balcani, Occident la începuturile culturii medievale românești, (secolele XII-XIV)</i>, București, 1974, 379p.</p> <p>Silviu Sanie, <i>Descoperirile de la Barboși</i>, București, 1982.</p>		
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Istoria BOR, ca disciplină de studiu.	conversația euristica,	2 ore

	explicația	
2. Viața și activitatea apostolilor Andrei și Filip, în lumina noilor izvoare istorice și a celor aghiografice (Apocrifele <i>Faptele Apostolului Andrei, Calendarul gotic, Martirologiul lui Usuard</i>) -	conversația euristica, explicația, demonstrația, studiul de caz, comparația	4 ore
3. Terminologia creștină în limba română – argument al vechimii creștinismului dar și continuității .	conversația euristica, explicația,	2 ore
4. Contribuția teologilor dobrogeni la îmbogățirea patrimoniului spiritual creștin. Teologia Sf. Teotim I, a Sf. Ioan Casian, a Sf. Gherman, a lui Dionisie Exigul, a lui Valentinian etc.	conversația euristica, explicația, demonstrația, problematizarea, studiul de caz, comparația	4 ore
5. Codex Rohonczy și noi mitropolii ai Bisericii românești din secolele XI –XII	conversația euristica, explicația, demonstrația, problematizarea, studiul de caz, brainstorming-ul comparația	2 ore
6. Mitropolia Tomisului și legăturile cu lumea bizantină	conversația euristica, explicația, demonstrația,	2 ore
7. Migrația popoarelor și încreștinarea goților	studiul de caz, brainstorming-ul	2 ore
8. Contribuția creștinismului românesc la conturarea teologiei răsăritene – participări la sinoadele ecumenice	comparația conversația euristica, explicația, demonstrația, studiul de caz,	2 ore
9. Expansiunea catolică în spațiul românesc	conversația euristica, explicația, demonstrația, problematizarea,	2 ore
10. Legăturile primilor domnitori români cu Patriarhia Ecumenică	studiul de caz,	2 ore
11. Monahismul pe pământ românesc până la întemeierea mitropoliilor.	Comparația conversația euristica, explicația, demonstrația, problematizarea,	2 ore
12. Martirii de pe limesul dunărean, receptați de izvoarele străine	conversația euristica, explicația, demonstrația, studiul de caz	2 ore
13. Izvoare bizantine despre creștinismul românesc	conversația euristica, studiul de caz, brainstorming-ul	2 ore
<p>Bibliografie</p> <p>Pr. Prof. Ioan I. Roman, Pr. Prof. Milan Şesan, Pr. Prof. Teodor Bodogae, <i>Istoria Bisericească Universală, manual pentru Institutele teologice</i>, București, vol. I (1-1054), ed. a II-a, București, 1975.</p> <p>Earle E. Cairns, <i>Creștinismul de-a lungul secolelor – O istorie a Bisericii creștine</i>, Dallas, 1992.</p> <p>Pr. Lect. Dr. Gabor Adrian, <i>Studia ecclesiastica</i>, București, 2003.</p> <p>Pr. Emanuel Băbuș, <i>Introducere în Istoria Bisericească Universală</i>, București, 2003</p> <p>Daniel Rops, <i>L'Eglise des Apotres et des martyrs</i>, Paris, 1948</p> <p>Pr. Daniel Benga, <i>Metoda întocmirii unei lucrări de istorie bisericească</i>, București, 2005.</p> <p>Teodor M. Popescu, <i>Rolul istoriei în înțelegerea creștinismului</i>, București, 1927; idem, <i>Îndrumări metodice pentru studenții teologi</i>, în ST, an VIII, nr. 7-8, 1956, p. 490-530;</p> <p>Ludwig Hertling S.J. în <i>Istoria Bisericii</i>, ed. Ars Longa, Iași, 1998,</p> <p>Eusebiu de Cezareea, <i>Istoria Bisericească, Martirii din Palestina</i>, traducere, studiu, note și comentarii de Pr. Prof. T. Bodogae, în col. <i>PSB</i>, vol. 13, București, 1987.</p> <p><i>Fontes Historiae Daco-Romane</i>, vol. I-IV, București, 1975-1982.</p> <p>Dumitru Călugăr, <i>Hristos în școală</i>, I-II, Ed. Episcopiei Romanului și Hușilor, Roman, 1990.</p> <p>Vasile Băncilă, <i>Inițierea religioasă a copilului</i>, ed. Anastasia, București, 1996.</p> <p>Bria Ion, <i>Ortodoxia în Europa. Locul spiritualității române</i>, Trinitas, Iași, 1995.</p> <p>J.P.Migne, <i>Patrologia cursus completus : a. Patrologia Graeca, prescurtat P.G.</i> (începe de la Părinții Apostolici, sec. I până la jumătatea sec. XV), 161 (167) vol. Paris, 1857- 1866. <i>Index de F. Cvallera</i>, Paris, 1912; Th. Hopfner, <i>Index locupletissimus</i>, t. I-II, Paris, 1928, b. <i>Patrologia Latina</i>, se va prescurta P.L. (începe de la Tertulian, sec. II-III, și merge până la papa Inocențiu al III-lea (1198-1216), 221(222) volume, Paris, 1844-1864.</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Utilizarea cunoștințelor debaza pentru explicarea și interretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese proiecte etc. asociate domeniului

Explicarea influenței pozitive a valorilor spirituale și moral-religioase în viața persoanei și a societății

Explicarea realitatilor sociale din perspective valorilor spirituale religioase
Explicarea necesitatii propovaduirii misionare, în societatea postmoderna secularizata

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluarea finala consta in prezentarea unei activitati incluse ca piesa de portofoliu (piesa de portofoliu este aleasa de examinator)	Specifice evaluarii sumative	40%
10.5 Seminar/laborator	implicarea in discutii si pertinente luarii de pozitie relevanta si pertinente temelor de casa	Specifice evaluarii continue	- 30% - 30%.
10.6 Standard minim de performanță - indeplinirea unuia dintre urmatoarele criterii			
<ul style="list-style-type: none">-Toate temele incluse in portofoliu sunt relevante pentru cerintele exprimate.-Studentul a prestat o activitate relevanta la curs.-Prezentarea orala denota o activitate autentica derulata de student pe parcursul semestrului.-Studentul raspunde cu precizie la doua intrebari legate de derularea activitatii prezentate.-Studentul argumenteaza relevanta activitatii pentru perspectiva integrata.-Studentul ofera concluzii pertinente in legatura cu activitatea derulata.-Studentul se autoevalueaza adecvat. <p>Pentru nota 10 toate criteriile trebuie sa fie satisfacute.</p>			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data aprobării în ședința Departamentului :

Director DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE

DECAN,